

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΙΒ' ΕΤΚΑ

ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ
ΖΩΑ ΣΤΟ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Μάιος 2010-2011

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων
Πλατεία 25^{ης} Μαρτίου 6
45221, Ιωάννινα
τηλ.2651001089, fax: 2651001051
www.amio.gr

Σχεδιασμός- Οργάνωση φυλλαδίου: Ιουλία Κατσαδήμα, Ελένη Βασιλείου, Βάσω Γιαννάκη
Θάλεια Κύρκου, Αναστασία Γιοβανοπούλου

**Τίτλος προγράμματος: ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΖΩΑ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Ηλικία παιδιών: Α, Β ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Χώρος διεξαγωγής: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Διάρκεια προγράμματος: 50΄

Αριθμός παιδιών: 35

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές πρώτης σχολικής ηλικίας (Α΄, Β΄ Δημοτικού) και το θέμα του είναι «ΖΩΑ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΑ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ».

Η φύση και τα στοιχεία της (ζώα πουλιά φυσικά φαινόμενα) από νωρίς απέσπασαν την προσοχή και το ενδιαφέρον του ανθρώπου όχι μόνο σε επίπεδο απλής παρατήρησης αλλά και συστηματικής μελέτης. Δεν είναι τυχαίο ότι τα ζώα και τα πουλιά αποτέλεσαν ένα από τα αγαπημένα θέματα διακόσμησης στην τέχνη των αρχαίων Ελλήνων. Η απεικόνιση κάποτε γίνεται εντελώς αφαιρετικά αλλά τις περισσότερες φορές είναι σαφής η προσπάθεια του αρχαίου τεχνίτη να αποδώσει λεπτομέρειες, να τονίσει κάποια σημεία με χρώμα, να παραστήσει με όσο το δυνατό μεγαλύτερη πιστότητα την στάση του σώματος των ζώων.

Η απεικόνιση πουλιών και ζώων στην τέχνη αποδεικνύει την άρρηκτη σχέση των ανθρώπων με αυτά είτε για χρηστικούς λόγους π.χ. μεταφορές, καλλιέργεια γης, εκμετάλλευση, είτε για λατρευτικούς σκοπούς π.χ. ειδώλια ζώων ως ιερά σύμβολα όπως ο αετός στη Δωδώνη. Ομοιώματα ζώων (ειδώλια) απαντώνται και ως παιδικά παιχνίδια.

Α) ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

Το πρόγραμμα στοχεύει:

- στην ανάπτυξη της οπτικής αντίληψης των παιδιών
- να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους ικανότητες εμπνεόμενα από τα εκθέματα του μουσείου
- να διαπραγματευτούν συναισθήματα και ιδέες που προκύπτουν από τις δυνατότητες έκφρασης της τέχνης.
- να εκτιμήσουν τα παιδιά τα δημιουργήματα της αρχαίας Ελλάδας μέσα από τις διάφορες μορφές υλικού πολιτισμού

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων
Πλατεία 25^{ης} Μαρτίου 6
45221, Ιωάννινα
τηλ.2651001089, fax: 2651001051
www.amio.gr

Σχεδιασμός- Οργάνωση φυλλαδίου: Ιουλία Κατσαδήμα, Ελένη Βασιλείου, Βάσω Γιαννάκη
Θάλεια Κύρκου, Αναστασία Γιοβανοπούλου

- να γνωρίσουν στοιχεία για την καθημερινή ζωή (οικονομία, λατρεία, γνώση) των αρχαίων

Β) ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος θα αξιοποιηθούν εκπαιδευτικές μέθοδοι που βασίζονται στη θεωρία του εποικοδομισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- διαλογική διερεύνηση του θέματος
- διαμεσολαβητικός και συντονιστικός ρόλος του εμψυχωτή
- καθοδηγούμενη ανακάλυψη με χρήση εποπτικού υλικού
- αξιοποίηση βιωμάτων και ενίσχυση των ενδιαφερόντων
- δραστηριότητες που ενεργοποιούν τις αισθήσεις και ανταποκρίνονται σε διαφορετικούς τρόπους μάθησης

Γ) ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

1) ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: υποδοχή των παιδιών στην είσοδο του μουσείου και γνωριμία. Προσπάθεια εξοικείωσης των παιδιών με το χώρο του μουσείου κυρίως με διαλογική συζήτηση και απλές ερωτήσεις του τύπου τί νομίζετε ότι είναι εδώ, τι φαντάζεσθε ότι θα δείτε εδώ; Έχετε επισκεφθεί ξανά ένα μουσείο; Ποιο; Ανάλογα με τις απαντήσεις των παιδιών θα εξελιχθεί και ο διάλογος χωρίς να δημιουργείται η αίσθηση μαθησιακών κενών στα παιδιά. Εισάγονται οι έννοιες μουσείο, εκθέματα, ειδώλια, πηλός, μέταλλο.

2) ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ Μόλις ολοκληρωθεί η εισαγωγή θα δοθεί έντυπο υλικό, μίας σελίδας, με σύγχρονες εικόνες ζώων. Τα παιδιά θα κινηθούν στην αίθουσα 5 του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων όπου εκτίθενται ευρήματα από τάφους και στην αίθουσα 7 όπου ευρήματα από το ιερό της Δωδώνης. Στην αίθουσα 4 θα εστιάσουμε στο λέοντα του Μιχαλιτσίου καθώς και σε μικρά πήλινα ομοιώματα ζώων από τάφους του β΄ μισού του 4^{ου} π.Χ.αιώνα (σκύλος, γάιδαρος, πάπια, χελώνα). Στην ίδια αίθουσα θα γίνει αναφορά σε μία ταφική στήλη από τα Πλαίσια Ιωαννίνων (τέλη 3^{ου} – αρχές 2^{ου} π.Χ.) η οποία φέρει διακόσμηση φυτών, ταύρου και γρυπών. Στην συνέχεια θα οδηγηθούν στην αίθουσα 7 όπου θα παρουσιαστούν ένα ειδώλιο αετού και μία λαβή ξίφους με μορφή πάνθηρα στην

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων
Πλατεία 25^{ης} Μαρτίου 6
45221, Ιωάννινα
τηλ.2651001089, fax: 2651001051
www.amio.gr

Σχεδιασμός- Οργάνωση φυλλαδίου: Ιουλία Κατσαδήμα, Ελένη Βασιλείου, Βάσω Γιαννάκη
Θάλεια Κύρκου, Αναστασία Γιοβανοπούλου

απόληξή της. Τέλος θα εστιάσουμε στην αναπαράσταση αλόγου από σύμπλεγμα έφιππου ανδριάντα.

3)ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ το φυλλάδιο που δόθηκε στα παιδιά περιλαμβάνει τρεις δραστηριότητες: σε μία σελίδα εικονίζονται ζώα και πουλιά και θα ζητηθεί να σημειώσουν αν και σε ποια αίθουσα είδαν το αντίστοιχο ζώο. Σε δεύτερη σελίδα εικονίζεται ένα λιοντάρι και θα τους ζητηθεί να περιγράψουν την στάση του. Και τέλος σε μία ακροστιχίδα καλούνται να αντιστοιχήσουν ονομασία ζώου με εικόνα αντικειμένου του μουσείου.

4)ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ θα οδηγηθούν στην αίθουσα Διώνη (πολυμέσων) του μουσείου όπου θα προβάλλονται εικόνες ζώων από το μουσείο (power point). Θα τους δοθεί φωτοτυπία όπου εικονίζεται η στήλη του μουσείου από τα Πλαίσια με παράσταση ταύρου και φυτική διακόσμηση και θα τους ζητηθεί να την χρωματίσουν.

Στην συνέχεια με ειδικές φόρμες σε σχήμα ζώων θα παροτρύνουμε τα παιδιά να δημιουργήσουν με πλαστελίνη ομοιώματα ζώων που είδαν πριν.

5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ η αξιολόγηση του προγράμματος θα γίνει μέσω ενός φυλλαδίου ερωτηματολογίου που θα δοθεί προς συμπλήρωση στον εκπαιδευτικό. Παράλληλα αποχαιρετώντας τα παιδιά, με απλές ερωτήσεις του τύπου «σας άρεσε», «θα ξανάρθετε», «τί σας άρεσε περισσότερο» κ.τ.λ θα γίνει μία έμμεση αξιολόγηση του εγχειρήματος.

Δ) ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :

-Εικονογραφικό λεξικό Α, Β ,Γ Δημοτικού, ΟΕΔΒ Αθήνα 2005

-Γλώσσα Α Δημοτικού, β' τεύχος, ενότητα 10, Το κοχύλι.

-Μαθηματικά Α Δημοτικού, α τεύχος, ΟΕΔΒ.

-Μελέτη περιβάλλοντος Α Δημοτικού, κεφάλαιο «Ο Πολιτισμός μας» ενότητα 3 «Μία Επίσκεψη στο Μουσείο, κεφάλαιο «Ερευνούμε το περιβάλλον» ενότητα 2 «Τα Ζώα του τόπου μου», ΟΕΔΒ.

-Γλώσσα Β Δημοτικού, β' τεύχος, ενότητα 13, Μεσ στο Μουσείο.

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων
Πλατεία 25^{ης} Μαρτίου 6
45221, Ιωάννινα
τηλ.2651001089, fax: 2651001051
www.amio.gr

Σχεδιασμός- Οργάνωση φυλλαδίου: Ιουλία Κατσαδήμα, Ελένη Βασιλείου, Βάσω Γιαννάκη
Θάλεια Κύρκου, Αναστασία Γιοβανοπούλου

Μελέτη περιβάλλοντος Β Δημοτικού, κεφάλαιο 15 (Πολιτισμός), κεφάλαιο 6.7 (Με θέμα τα Ζώα).

Ε) ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Βαλαβάνης, Π., *Ο λόφος με τα κρυμμένα μυστικά*, Αθήνα, εκδ. Ακρίτας, 1999.

Νάκου Ε., *Ταξίδι στα αρχαία χρόνια*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2003.

Νάκου Ε., «Σχεδιασμός έντυπου εκπαιδευτικού υλικού για την προσέγγιση των μουσείων και του ευρύτερου υλικού πολιτισμού», *6^ο Περιφερειακό σεμινάριο*, Καβάλα 20-22 Σεπτεμβρίου 2002.

Κόκκινος Γ και Αλεξάκη Ε., *Διαθεματικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.

Πουλιά και ζώα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων

➤ Μπορείς να βρεις τα παρακάτω ζώα στις αίθουσες του Μουσείου;

➤ Υπάρχει στο Μουσείο το ζώο που βλέπετε στην εικόνα; Κύκλωσε τη σωστή απάντηση:

ΝΑΙ

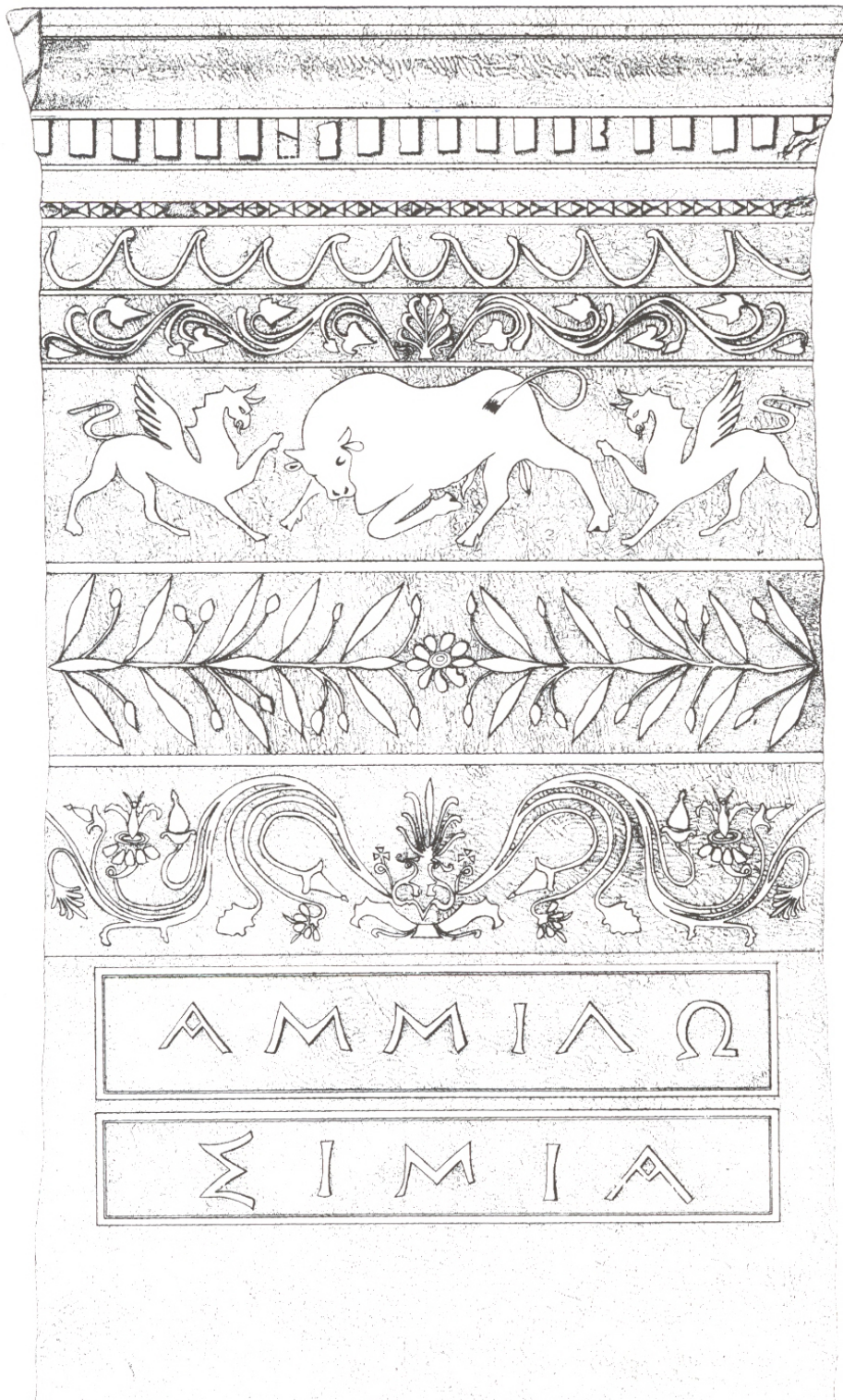
ΟΧΙ

Αν η απάντηση είναι ΝΑΙ, βάλε σε κύκλο τις απαντήσεις που περιγράφουν το λιοντάρι του Μουσείου:

Άγριο Ήμερο Καθιστό Όρθιο Μεγάλο Μικρό

➤ Χρωμάτισε την εικόνα της ανάγλυφης στήλης όπως θα ήθελες εσύ:

ΟΝΟΜΑ: .....

➤ Ένωσε με μία γραμμή κάθε ζώο με την εικόνα του:

Σκύλος

Ελάφι

Χελώνα

Πάπια

